



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

12 De oratione & meditatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

INSTITVTIONVM LIB. I. 69
legis iusti sunt apud Deum, sed factores le- *Rom. 2.*
gis iustificabuntur.

● CAPVT XII.
DE ORATIONE ET
meditatione. ●

ORATIO, est colloquium cum Deo.
Quia autem in cinni colloquio non
vnus solus loquitur, sed plures, dū mu-
tuo sibi respōdent homines: fit vt **o**ratio
fit perfectum colloquium cū Deo, quando ho-
mo Deum alloquitur, Deus autem responder.
Et quamuis auribus corporis respōsio Dei nō
percipiatur, variis tamen modis respondere
Deus solet: veluti, per internas inspirationes,
per spirituales consolationes, per externā ali-
cuius admonitionem, per euentum occurren-
tem. Quo modo D. Antonius cogitans de ra-
tione instituendæ vitæ ingressus in templum,
audiuit lectionē Euangelij: *Si vis perfectus esse,
vade & vende omnia que habes, & da pauperibus,
& veni sequere me:* quod tanquam sibi dictum,
ad se accommodabat.

Nos autem Deo loquimur vel mente sola,
vel etiam voce, hoc est oratione vocali & mē-
tali. Mentalis oratio potissimum in cogita-
tione, sine externa voce, posita est.

De oratione Mentali seu Meditatione.

Mentalis oratio, quā homo non tam voce,
quā animo sese cum Deo coniungit,
vehementer est cōmendanda: vtpote quæ ho-
minis cogitationem ad Deum eleuet, illiq. spī-

ritualium rerum gustum præbeat, & terrenarum fastidiū adducat, & faciliè quiduis à Deo impetret. Huius verò sunt quinque partes.

1. Præparatio, qua homo se ad orandum cõponit, iuxta illud: *Ante orationē prepara animam tuam, & noli esse quasi homo, qui tentat Deum*. Si enim cum homine acturus, initio teipsum cõponis, & verba præmeditaris, quibus utaris: multò magis locuturus cum Deo, non debes impræmeditatus accedere. Initio igitur ante orationem cogita, an tibi cum Deo bene conveniat, hoc est, pete remissionem peccatorum, iuxta sapientem: *Iustus in principio sermonis accusator est sui*. Deinde considera maiestatem Dei, ante quem vniuersus orbis est tanquam gutta roris antelucani. Conuertas te postea ad vilitatem tuam, qui in hoc orbe tanto, es res exigua, & nullius momenti. Atq. ita considera, quis cum quo sit acturus. Rursus inspice necessitates tuas, & Dei diuitias, quæ solè possunt subuenire miseriam tuam. Ita fiet, vt & animum ad orationem cõponas, & corpus ex animi similitudine ad deuotionem aptes. Talis præparatio in omni oratione etiã vocali locū habet.
2. Sequatur lectio, aut inspectio verborum aut rerum, de quibus est instituenda meditatio. Qui enim vult cum fructu atque vtiliter meditari, is debet certam aliquam materiam sibi proponere, in cuius cõsideratione sese exerceat, & non vaga mente per diuersa discurrere. Materia verò ad meditationem accommodata, sunt primùm omnia verba diuinæ scripturæ,

tae, & praesertim Euangeliorum atq. Psalmorum: deinde res ipsae, quae in scripturis continentur, sed breuiter collectae, & quasi ad quaedam capita reuocatae. Itaq. duobus modis scripturis sacris ad meditandum uti possumus. Vno modo, verba alicuius sententiae discutiendo (latet enim in verbis illis mira suauitas & utilitas.) Altero modo, ut omissis verbis, res ipsae considerentur: veluti, iudicium extremum, gloria sanctorum, poenae reproborum, vita & passio Domini.

3. Habita materia, succedat meditatio vel contemplatio: quae nihil aliud est, quam sapida quaedam, dulcis & affectu plena cognitio. In ea enim intellectus ita singula verba sententiae propositae, aut inysteria rei ad meditandum assumptae versare debet, ut affectus amore diuino inflammetur. Non enim haec meditatio ad studium doctrinae, sed ad orationem pertinet, qua animus deuotione impinguandus est, & flamma diuini amoris accendendus.

4. Ex ipsa meditatione occasio sumi debet dulcissimae, atque ex intimo corde ductae gratiarum actionis. Nihil enim est, quod sit materia meditationis, quod etiam ad Deum laudandum, & ei gratias agendas non inuitet. Si de passione Domini cogitasti: age Deo gratias, quod te tam caro pretio redemerit. Si de peccatorum grauitate: age gratias, quod eo usque ad poenitentiam expectauerit. Si de inferni poenis: age gratias, quod hactenus in eas se peccatorem non praecipitauerit.

5. Postremo loco adiungenda est petitio seu postulatio, vt animus meditatione, & gratiarum actione excitatus, audeat serpēter ea petere, quæ sibi necessaria videt. Quæ in re duo sunt considerāda: 1, quid sit petendū. 2, quomodo petendum. Petendum est primò lumen cordis, quo vitia & peccata tua, magnamque infirmitatem, Dei autem maiestatem & puritatem videas; hoc est, vt Deum atq. te ipsum cognoscas. 2, Peccatorum remissio, & infirmitatis spiritalis curatio. 3, Virtutum incrementum, & cōseruatio, præcipuè autem fidei, spei, caritatis, humilitatis, castitatis, patientiæ, sobrietatis; compositio interioris exteriorisq. hominis; discretio & attentio in dictis & factis; reformatio linguæ; fortitudo ad superandas difficultates; pura intentio in bonis operibus; timor & reuerentia maiestatis Dei. 4, Eadem petenda sunt proximis. Modus petēdi his quatuor orationis conditionibus continetur: quarū prima est Fides seu fiducia. *Postulet* (inquit Iacobus) *in fide nihil hesitans*. Quæ fiducia innititur merito Christi infinito, quod totum est nostrum: bonitati Dei inexplicabili, quæ nulla peccatorum grauitate aut multitudine vinci potest: & constantiæ promissionū Dei, quæ tanta est, vt potius cælum & terra concidere possint, quàm vt vnum de Domini verbis non compleatur. 2, est humilitas: quia Deus superbis resistit, humilibus dat gratiā. 3, Perseuerantia, ne deficiamus, si non statim videamur exaudiri. 4, Feruor & deuotio, vt ex affectu & ardore cordis loquamur.

Iacob. 1.

G. A.